

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL IAȘI

Iași, Str. Elena Doamna, nr. 1A, cod poștal 700398
telefon 0232-235033, 0332-403827, fax 0232-255907, 0232-217808
e-mail ca-iasi@just.ro, operator de date cu caracter personal nr. 3067

Secția penală și pentru cauze cu minori

Nr. 5202/A/ 2015

Minuta
întâlnirii trimestriale de practică neunitară în materie penală
care a avut loc la sediul Curții de Apel Iași
la data de 11 decembrie 2015
- trimestrele III și IV -

Cuprins:

1. Posibilitatea examinării, în procedura de cameră preliminară, a temeiniciei încheierilor pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți prin care s-au încuviințat măsuri de supraveghere tehnică, în condițiile în care, potrivit art. 342 Cod procedură penală, obiectul procedurii în camera preliminară îl constituie verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organul de urmărire penală

2. Competența teritorială a judecătorului de drepturi și libertăți

3. Înțelesul noțiunii de obligație civilă din conținutul dispozițiilor legale art. 99 lit. c și art. 100 lit. c Cod penal, în sensul includerii sau nu a cheltuielilor de judecată în obligații civile ce trebuie executate

4. Competența comisiei de liberări condiționate și a instanței de judecată de a analiza îndeplinirea condiției prev. de art. 99 lit. c și 100 lit. c Cod penal

5. Posibilitatea examinării, în etapa admisibilității în principiu a cererii de revizuire, a temeiniciei cazului de revizuire invocat în ipoteza situațiilor prev. de art. 453 alin. 1)lit. b-d) Cod procedură penală

6. Caracterul asistenței juridice în cadrul procedurii de verificare a legalității și temeiniciei măsurii preventive a controlului judiciar, în situația infracțiunilor pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani sau mai mică

7. Temeiul de drept în baza căruia se dispune confiscarea în procedura reglementată de art. 549 ind. 1 Cod procedură penală în următoarele ipoteze:

1. emiterea unei ordonanțe de clasare cu privire la o infracțiune de contrabandă săvârșită în modalitatea introducerii în țară a țigărilor cu timbru de acciză emis de Republica Moldova;

2. emiterea unei ordonanțe de clasare cu privire la o infracțiune de contrabandă săvârșită în modalitatea deținerii/transportului a țigărilor cu timbru de acciză emis de Republica Moldova;

3. propunerea de confiscare a unui bun contrafăcut sau a unor bancnote false.

8. Aplicarea principiului non reformatio in pejus în situația în care apelul este formulat doar de partea civilă, iar pe parcursul judecării căii de atac este declarat neconstituțional articolul de lege care incriminează fapta săvârșită de inculpate

9. Modul de aplicare a prevederilor art. 346 alin. 7 Cod procedură penală, în ipoteza în care judecătorul de cameră preliminară care a dispus începerea judecării este înlocuitor al titularului completului căruia i-a fost repartizată cauza. Judecătorul competent să exercite funcția de judecată

Problema nr. 1

Titlu: Posibilitatea examinării, în procedura de cameră preliminară, a temeiniciei încheierilor pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți prin care s-au încuviințat măsuri de supraveghere tehnică, în condițiile în care, potrivit art. 342 Cod procedură penală, obiectul procedurii în camera preliminară îl constituie verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organul de urmărire penală

- Materia : drept procesual penal
- Subcategoria : camera preliminară, obiectul procedurii în camera preliminară
- Obiectul din Ecris: fond/contestație
- Actul normativ incident: Cod procedură penală, art. 342

2. Rezumatul soluției însușite:

În procedura de cameră preliminară judecătorul poate verifica doar legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organul de urmărire penală, nu însă și temeinicia încheierilor pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți prin care s-au încuviințat măsuri de supraveghere tehnică, dat fiind obiectul camerei preliminare, prevăzut în art. 342 Cod procedură penală (opinie **unanimă**).

3. Argumente

Mai multe opinii exprimate:

- *într-o primă opinie*, s-a susținut în procedura de cameră preliminară judecătorul poate verifica doar legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organul de urmărire penală, nu însă și temeinicia încheierilor pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți prin care s-au încuviințat măsuri de supraveghere tehnică, dat fiind obiectul camerei preliminare, prevăzut în art. 342 Cod procedură penală (limitat la verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și efectuării actelor de către organele de urmărire penală) și care nu poate fi extins și pentru alte aspecte care nu au fost avute în vedere de către legiuitor în reglementarea acestei proceduri;

- *într-o a doua opinie* s-a arătat că una dintre condițiile de legalitate prevăzute de art. 139 Cod procedură penală este legată de temeinicie, ceea ce impune verificarea acesteia în procedura de cameră preliminară, mai ales atunci când se invocă de către avocatul inculpatului că nu existau probe care să susțină suspiciunea rezonabilă de implicare a acestuia într-o infracțiune, nefiind astfel justificată încuviințarea supravegherii tehnice; în acest context, judecătorul de cameră preliminară analizează aspectele de temeinicie a încheierilor prin care s-au încuviințat măsuri de supraveghere tehnică doar probele avute în vedere de judecătorul de drepturi și libertăți la data soluționării cererii formulate de parchet; de aceea, o minimă referire la probe este

necesară în cuprinsul încheierilor cu caracter confidențial ale judecătorului de drepturi și libertăți, utilă fiind și raportarea în considerente la referatul procurorului ce precede încheierea.

Argumentele soluției:

Soluția este în sensul că în procedura de cameră preliminară judecătorul poate verifica doar legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organul de urmărire penală, nu însă și temeinicia încheierilor pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți prin care s-au încuviințat măsuri de supraveghere tehnică, dat fiind obiectul camerei preliminare, prevăzut în art. 342 Cod procedură penală (limitat la verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și efectuării actelor de către organele de urmărire penală) și care nu poate fi extins și pentru alte aspecte care nu au fost avute în vedere de către legiuitor în reglementarea acestei proceduri.

Problema nr. 2

Titlu: **Competența teritorială a judecătorului de drepturi și libertăți**

- Materia : drept procesual penal
- Subcategoria : competența judecătorului de drepturi și libertăți
- Obiectul din Ecris: contestarea măsurilor asiguratorii
- Actul normativ incident: Cod procedură penală, art. 250, art. 53

Ipoteză: Dacă, în cursul urmăririi penale desfășurate într-un dosar al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și în care măsurile preventive au fost dispuse de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul unui tribunal sesizat în acest sens, este posibilă sesizarea ulterioară a unui judecător de drepturi și libertăți de la un alt tribunal cu soluționarea unei alte cereri de competența judecătorului de drepturi și libertăți (de exemplu, o contestație împotriva măsurilor asiguratorii, prin declinarea de competență dispusă de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul tribunalului ce a dispus măsurile preventive).

Rezumatul soluției însușite:

În cursul urmăririi penale, în cadrul aceleiași cauze sunt competenți judecători de drepturi și libertăți din cadrul unor instanțe diferite competente teritorial, potrivit competențelor alternative sau unică, raportat la sesizarea formulate și măsurile ce trebuie dispuse de judecătorul de drepturi și libertăți (soluție adoptată în mod **unanim**).

Argumente:

Într-o primă opinie, s-a susținut că dispozițiile art. 250 alin. (1) Cod procedură penală stabilesc o competență funcțională și teritorială exclusivă în sarcina judecătorului de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond; un alt argument ar fi

acela că, dacă din analiza descrierii faptelor penale imputate inculpatului – așa cum sunt ele prezentate în ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale – ar rezulta că, cel puțin parțial, acestea ar fi comise în localitatea în care își au domiciliul inculpatul și persoana vătămată, devin aplicabile criteriile prevăzute în Codul de procedură penală în art. 41 alin. 1 lit. a) - locul săvârșirii infracțiunii), art. 41 alin. 1 lit. c) – locuința inculpatului la momentul când a săvârșit fapta, și 41 alin. 1 lit. d) – locuința sau, după caz, sediul părții vătămate, astfel încât competența teritorială ar reveni evident instanței în circumscripția căreia se regăsesc, în ordinea de prioritate prevăzută de normele procesual penale, aceste locuri.

Opinia contrară a fost exprimată în sensul că, în condițiile în care în faza de urmărire penală s-a soluționat de către judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul *unei instanțe, potrivit competenței (materiale, personale, teritoriale) a acesteia*, o primă cerere, propunere, plângere, contestație sau orice altă sesizare privind actele și măsurile din cadrul urmăririi penale prev. la art. 53 lit. a)-g) din Codul de procedură penală, cererile ulterioare de competența judecătorului de drepturi și libertăți urmează a fi soluționate de către judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul *aceleiași instanțe, inițial sesizate cu soluționarea unei/unor astfel de cereri*, chiar dacă, potrivit dispozițiilor art. 41 din Codul de procedură penală, mai multe instanțe ar fi competente teritorial să judece cauza în primă instanță.

În argumentarea acestei opinii se are în vedere faptul că, pentru faza de urmărire penală, în materia anumitor proceduri (de exemplu, în materia obținerii mandatului de supraveghere tehnică ori a confirmării supravegheții tehnice dispuse de procuror sau în procedura luării măsurii arestării preventive sau în procedura percheziției domiciliare sau informatice, etc.), Codul de procedură penală stabilește o competență teritorială alternativă pentru judecătorul de drepturi și libertăți, în sensul că se permite organelor de urmărire penală să aleagă, din punctul de vedere al competenței teritoriale, între judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță și judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află locul unde s-a constatat săvârșirea infracțiunii sau sediul parchetului din care face parte procurorul ce efectuează urmărirea penală. Ca atare, odată sesizat cu soluționarea unei cereri, propuneri, plângeri, etc. (dintre cele reglementate de art. 53 din Codul de procedură penală) judecătorul de drepturi și libertăți de la o anumită instanță (care are competența materială/personală de a judeca în primă instanță cauza respectivă) aleasă, în faza de urmărire penală, de către organul de urmărire penală din punctul de vedere al competenței teritoriale alternative permise de lege, judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul instanței respective devine competent și în ce privește soluționarea cererilor ulterioare (dintre cele reglementate de art. 53 din Codul de procedură penală), chiar dacă, privitor la unele dintre aceste cereri, plângeri, sesizări, etc. (de exemplu, în materia măsurilor asiguratorii) legea procesual-penală face trimitere [art. 250 alin. (1) din Codul de procedură penală], **la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond, care poate fi și o altă instanță, deopotrivă competentă teritorial, decât cea din cadrul căreia funcționează judecătorul de drepturi și libertăți ce a soluționat o primă cerere, plângere, sesizare, etc. în cadrul aceluiași dosar de urmărire penală.**

Această interpretare se impune a fi reținută ca valabilă pornind de la rațiunea reglementării funcției de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în **faza de urmărire penală, care este unică în cadrul aceleiași cauze (în cadrul aceluiași dosar de urmărire penală)**, legiuitorul dorind prin aceasta să instituie regula exercitării acestei funcții procesuale nu de către mai mulți judecători (care să dispună în faza de urmărire penală asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei), ci de către **un judecător (judecătorul de drepturi și libertăți)**, care, **în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia, soluționează cererile, propunerile, plângerile, contestațiile sau orice alte sesizări privind actele și măsurile prevăzute la art. 53 lit. a)-g) din Codul de procedură penală.**

În plus, această interpretare rezultă și din sintagma „**judecătorul de drepturi și libertăți**” folosită de legiuitor în art. 53 din Codul de procedură penală, dispoziție legală ce se completează și cu dispozițiile art. 103 indice 8 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești (R.O.I., aprobat prin Hotărârea CSM nr. 387/2005, cu modificările și completările ulterioare), conform căroră *judecătorul de drepturi și libertăți care soluționează o primă cerere, propunere, plângere sau contestație soluționează, de regulă, și următoarele cereri propuneri, plângeri ori contestații formulate în cursul urmăririi penale în cadrul aceluiași dosar de urmărire penală.*

A admite contrariul, înseamnă că în cadrul **aceluiași dosar de urmărire penală** este posibil ca mai mulți judecători de drepturi și libertăți, *din cadrul unor instanțe diferite*, deopotrivă competente (material, personal, teritorial) să fie competenți a soluționa cereri, sesizări, plângeri etc. (dintre cele prevăzute de art. 53 din Codul de procedură penală), ceea ce ar conduce la deturnarea scopului urmărit de legiuitor prin instituirea funcției și competenței **judecătorului de drepturi și libertăți, ca fiind singurul îndrituit** [cu excepțiile obiective, permise și reglementate de art. 103 indice 8 alin. (2) și următoarele din R.O.I.] **să exercite funcția procesuală de dispoziție supra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală în cadrul aceluiași dosar de urmărire penală.**

Argumentele soluției:

Competența teritorială a judecătorului de drepturi și libertăți este diferită, raportat la măsurile dispuse aparținând competenței materiale și este alternativă teritorial în cazul măsurilor preventive, a măsurilor de supraveghere tehnică, a percheziției domiciliare și percheziției informatice, măsurii de siguranță și unică în cazul măsurii asigurătorii (contestația – art. 250 Cod procedură penală) și a plângerii împotriva luării și prelungirii măsurii controlului judiciar/controlului judiciar pe cauțiune.

În consecință, în cursul urmăririi penale, în cadrul aceleiași cauze sunt competenți judecători de drepturi și libertăți din cadrul unor instanțe diferite competente teritorial, potrivit competențelor alternativă sau unică, corespunzător măsurilor ce trebuie dispuse.

Pentru ipoteza prezentată nu există vreun temei de drept care să legitimeze judecătorul de drepturi și libertăți să-și decline competența în favoarea judecătorului de drepturi și libertăți din cadrul instanței care a soluționat măsurile preventive.

Dispozițiile art. 53 Cod procedură penală reglementează competența generală materială a judecătorului de drepturi și libertăți iar dispozițiile 103 ind. 8 din ROI reglementează activitatea judecătorului de drepturi și libertăți în cadrul și în interiorul unei instanțe, nu reglementează competența, astfel încât niciunul dintre cele două texte nu fundamentează concluzia potrivit căreia judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul unei instanțe competente, inițial investită, care a soluționat cereri, contestații, plângeri etc. cu privire la măsuri preventive rămâne competent să soluționeze toate cererile ulterioare de competența materială a acestuia indiferent de competența teritorială stabilită de lege pentru fiecare măsură soluționată.

Problema nr. 3

Titlu: Înțelesul noțiunii de obligație civilă din conținutul dispozițiilor legale art. 99 lit. c și art. 100 lit. c Cod penal, în sensul includerii sau nu a cheltuielilor de judecată în obligații civile ce trebuie executate

- Materia : drept penal
- Subcategoria : liberarea condiționată
- Obiectul din Ecris: libearea condiționată
- Actul normativ incident: Cod penal, art. 99 și 100

Rezumatul soluției însușite:

Pentru acordarea liberării condiționate, nu este necesară verificarea condiției achitării cheltuielilor de judecată de condamnat, condiția referindu-se doar la achitarea obligațiilor civile stabilite prin hotărâre judecătorească (adoptată cu **unanimitate**).

Argumente:

În opinia judecătorilor Secției penale a Judecătoriei Vaslui, potrivit art.99 lit.c), art.100 lit.c) Cod penal, liberarea condiționata poate fi dispusă dacă cel condamnat a îndeplinit integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, ceea ce ar conduce la concluzia că, în cadrul analizării acestei condiții, nu este necesară verificarea achitării de către condamnat a cheltuielilor de judecată.

În sprijinul acestei concluzii, s-a avut în vedere împrejurarea că, în alte situații, legiuitorul a prevăzut expres dacă este cazul analizării achitării de către condamnat a cheltuielilor de judecată (de exemplu art.168 lit.b, potrivit căroră cererea de reabilitare judecătorească se admite dacă cel condamnat a achitat integral cheltuielile de judecată și și-a îndeplinit obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când acesta dovedește că nu a avut posibilitatea să le îndeplinească sau când partea civilă a renunțat la despăgubiri.), distinct de îndeplinirea obligațiilor civile.

Argumentele soluției (unanimă în urma discuțiilor):

Cheltuielile de judecată nu intră în noțiunea de obligații civile. Dispozițiile privind plata cheltuielilor de judecată sunt dispoziții penale, iar legiuitorul distinge în mod expres când pune condiția achitării integrale a cheltuielilor de judecată alături de îndeplinirea obligațiilor civile numai în cazul reabilitării (art. 168 lit. b C. pr. pen.) și face referire numai la îndeplinirea obligațiilor civile, în cazul liberării condiționate.

Problema nr. 4

Titlu: Competența comisiei de liberări condiționate și a instanței de judecată de a analiza îndeplinirea condiției prev. de art. 99 lit. c și 100 lit. c Cod penal

- Materia : drept penal
- Subcategoria : liberarea condiționată
- Obiectul din Ecris: liberarea condiționată
- Actul normativ incident: art. 99 și 100 Cod penal, art. 97 din Legea nr. 254/2013

Rezumatul soluției însușite:

Opinia unanimă a participanților este în sensul că, atât comisia pentru liberări condiționate cât și instanța de judecată au competența de a verifica îndeplinirea condiției prevăzută de art. 99 lit. c) și art. 100 lit. c) Cod penal.

Argumente:

Ținând cont de prevederile art. 97(3) lit.c) din Legea 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, potrivit cărora comisia de liberări condiționate formulează propuneri de liberare condiționată a persoanelor condamnate ținând seama de îndeplinirea obligațiilor civile, în ce măsură poate proceda instanța la verificări cu privire la executarea obligațiilor civile sau imposibilitatea executării lor de către condamnat, câtă vreme nu rezultă această analiză din procesul - verbal întocmit de comisie (în concret aceasta condiție nu este analizată de Comisia de liberări condiționate).

Opinia judecătorilor secției penale din cadrul Judecătoriei Vaslui este că instanța poate analiza direct îndeplinirea condițiilor prev. de art. 99 lit. c) și art. 100 lit. c) Cod penal chiar dacă comisia pentru acordarea liberării condiționate nu a analizat îndeplinirea acestor condiții.

Instanța analizează îndeplinirea condițiilor prev. de art. 99 lit. c) și art. 100 lit. c) Cod penal prin atașarea dosarului de fond și prin întocmirea unui referat de către greșierul delegat în cadrul Biroului de executări penale cu privire la achitarea de către condamnat a despăgubirilor civile stabilire prin hotărârea judecătorească în cazul în care acesta a fost obligat la despăgubiri civile către o instituție publică.

De asemenea, s-a apreciat că verificarea îndeplinirii acestei condiții se efectuează prin emiterea unei adrese de instanță către partea civilă.

Totodată, în cazul în care condamnatul invocă imposibilitatea executării achitării obligațiilor civile se pot administra probe (înscrișuri, martori) pentru a se proba această situație.

Argumentele soluției:

Se verifică îndeplinirea condiției prev. de art. 99 lit. c) și 100 lit. c) Cod penal, de comisia pentru liberări condiționate din cadrul penitenciarului, în baza art. 97 alin. 3 din Legea 254/2013 și de instanța de judecată, în lipsa analizei îndeplinirii acestor condiții de comisie, prin modalitățile menționate, exclusiv prin întocmirea unui referat de greșierul delegat la Biroul executări penale și atașarea dosarului de fond, întrucât acestea nu conțin informații privind achitarea obligațiilor civile.

Este recomandabil ca și în cazul propunerii comisiei sau a cererii condamnatului de liberare condiționată, condamnatul să facă dovada achitării obligațiilor civile către părți civile, persoane fizice sau juridice (prin înscrișuri, recunoașterea de către partea civilă etc).

Problema 5

Titlu: **Posibilitatea examinării, în etapa admisibilității în principiu a cererii de revizuire, a temeiniciei cazului de revizuire invocat în ipoteza situațiilor prev. de art. 453al.1) lit. b-d) Cod procedură penală**

- Materia : drept procesual penal
- Subcategoria : revizuire
- Obiectul din Ecris: revizuire
- Actul normativ incident: Cod procedură penală, art. 453 alin. 1 lit.b-d, art. 459 alin. 2, art. 460 – 462 Cod procedură penală

Rezumatul soluției însușite:

Opinia **unanimă** este în sensul că, în etapa admisibilității în principiu a cererii de revizuire, se examinează dacă sunt invocate unul dintre cazurile strict și limitativ prevăzute de lege, dacă cazul de revizuire este dovedit, precum și dacă a influențat soluția instanței de fond, ducând la pronunțarea unei hotărâri nelegale și netemeinice.

Argumente:

Mai multe opinii exprimate:

Într-o primă opinie, minoritară, se susține că, în etapa admisibilității în principiu a cererii de revizuire, se examinează doar dacă sunt invocate unul dintre cazurile strict și limitative prevăzute de lege, respective de art. 453al.1) lit. b-d) Cod procedură penală, fără a se analiza și dacă respectivul caz de revizuire este întemeiat.

Apoi, în cea de a doua etapă de soluționare, se va analiza temeinicia cazului de revizuire, urmând ca instanța să se pronunțe asupra temeinicie cererii de revizuire. În această ipoteză, instanța va analiza dacă cazul de revizuire este întemeiat și va pronunța fie o soluție de admitere a cererii de revizuire, ca fondată, fie o soluție de respingere, ca nefondată.

În fine, s-a susținut că, doar în ipoteza în care, în etapa a doua, s-a adoptat o soluție de admitere a cererii de revizuire, se va parcurge și o a treia etapă, în care se va realiza rejudecarea cauzei.

În concret, s-a exemplificat că dacă se invocă cazul de revizuire prev. de art. 453 al.1) lit.b) Cod procedură penală hotărârea întemeindu-se pe declarația unui martor care a săvârșit infracțiunea de mărturie mincinoasă în cauza a cărei revizuire se solicită, în prima etapă a admisibilității în principiu se va analiza doar dacă se invocă formal unul dintre cazurile de revizuire și a fost depusă o hotărâre judecătorească definitivă sau o ordonanță prin care se constată existența infracțiunii de mărturie mincinoasă, iar în etapa a doua se va analiza temeinicia cazului de revizuire, respectiv dacă declarația martorului a influențat soluția instanței, ducând la pronunțarea unei hotărâri nelegale sau netemeinice.

S-a relevat că doar în ultima etapă, se va proceda la rejudecarea cauzei.

Într-o altă opinie, majoritară, se susține că, în etapa admisibilității în principiu a cererii de revizuire, conform art. 459 al.3) Cod procedură penală se examinează dacă sunt invocate unul dintre cazurile strict și limitative prevăzute de lege, respective de art. 453 al.1) lit.a-d) Cod procedură penală, dacă cazul de revizuire este dovedit, precum și dacă a influențat soluția instanței de fond, ducând la pronunțarea unei hotărâri nelegale și netemeinice.

Argumentele soluției:

Examinarea temeiniciei cazului de revizuire, dintre cele prev. de art. 453 lit. b) – d) Cod procedură penală, este fundamentată de necesitatea examinării faptelor și mijloacelor de probă în baza cărora este formulată cererea (art. 459 alin. 2 lit. e Cod procedură penală), precum și de conținutul procedurii de urmat odată cu admiterea în principiu a cererii de revizuire, reglementată de dispozițiile art. 460-462 Cod procedură penală.

Problema 6

Titlu: Caracterul asistenței juridice în cadrul procedurii de verificare a legalității și temeiniciei măsurii preventive a controlului judiciar, în situația infracțiunilor pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani sau mai mică

- Materia : drept procesual penal
- Subcategoria : asistența juridică obligatorie, măsuri preventive
- Obiectul din Ecris: control judiciar
- Actul normativ incident: Cod procedură penală, art. 235 alin. 4 teza finală, art. 207 alin. 3, art. 208 alin. 3, art. 90 lit. c, 212 alin. 3, 215 alin. 1, 213, art. 242 alin.8

Rezumatul soluției însușite:

Opinia **majoritară** a celor prezenți, cu excepția a 5 participanți, este în sensul că asistența juridică nu este obligatorie în situația verificării măsurii preventive a controlului judiciar la camera preliminară sau în cursul judecării dacă obiectul judecării îl constituie o infracțiune a cărei pedeapsă prevăzută de lege este de 5 ani închisoare sau mai mică.

Argumente:

Mai multe argumente exprimate:

În opinia minoritară a secției penale a Judecătorei Iași s-a apreciat că asistența juridică a inculpatului, în aceste situații este obligatorie prin prisma dispozițiilor art. 235 alin. 4 teză finală Cod procedură penală, la care fac trimitere art. 207 alin. 3, art. 208 alin. 3 Cod procedură penală s-a apreciat în această opinie că, în situația inculpatului aflat sub măsura preventivă a controlului judiciar, este obligatorie asistența juridică pentru tot fondul cauzei, desemnându-se apărător din oficiu în acest sens.

În a doua opinie, majoritară la nivelul secției penale a Judecătorei Iași, s-a apreciat că asistența juridică a inculpatului, în aceste situații nu este obligatorie decât în măsura incidenței dispozițiilor art. 90 lit. c C.proc.pen, respectiv atunci când instanța apreciază că inculpatul nu poate să își facă singur apărarea. În susținerea acestei opinii, s-au invocat următoarele argumente:

- nu există o dispoziție legală care să prevadă asistența juridică obligatorie pentru inculpatul aflat sub imperiul măsurii preventive a controlului judiciar, trimis în judecată pentru comiterea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani sau mai mică; dispozițiile art. 90 lit. a se referă la măsurile preventive privative de libertate (reținere și arest, deci inclusiv arestul la domiciliu), iar dispozițiile speciale nu prevăd asistența juridică obligatorie a inculpatului aflat sub control judiciar; în privința dispozițiilor art. 235 alin. 4 teza finala C.proc.pen, s-a apreciat că acestea privesc situația imposibilității de prezentare a inculpatului arestat preventiv din cauza internării în spital, forței majore sau a stării de necesitate și că pot fi aplicabile doar în situația imposibilității de prezentare a inculpatului aflat sub control judiciar și, deci a imposibilității acestuia de a își face apărarea; cu privire la aprecierea că se impune desemnarea unui apărător din oficiu pentru fondul cauzei, exprimată în opinia minoritară, s-a arătat că, într-o astfel de interpretare, s-ar adăuga la lege un nou caz de asistență juridică obligatorie;

- standardul CEDO privitor la condițiile de luare a măsurilor preventive restrictive de drepturi este mai scăzut decât cel în legislația internă; art. 5 CEDO se referă la caracterul excepțional al privării de libertate, pe când art. 9 alin. 2 din C.proc.pen se referă la caracterul excepțional al oricărei măsuri preventive. Pe cale de consecință, în absența unei dispoziții interne care să prevadă asistența juridică obligatorie, nu se identifică un standard convențional procedural care să fie aplicabil;

- legiuitorul a reglementat două instituții diferite; procedura cererii de revocare a măsurii preventive, deci inclusiv a controlului judiciar și procedura verificării din oficiu a legalității și temeiniciei măsurii preventive, deci inclusiv a controlului judiciar și procedura verificării din oficiu a legalității și temeiniciei măsurii controlului judiciar. În cadrul primei proceduri, deci în situația în care inculpatul formulează o cerere de revocare a controlului judiciar, legiuitorul a recunoscut inculpatului atât dreptul la apărare în proprie persoană (prin impunerea obligației de ascultare a inculpatului privitor la măsura preventivă), cât și dreptul la apărare prin avocat, instituindu-se asistența juridică obligatorie; aceste garanții nu au fost prevăzute de legiuitor și pentru procedura verificării din oficiu a legalității și temeiniciei măsurii preventive a controlului judiciar. În contextul în care se apreciază că în cadrul procedurii verificării din oficiu a controlului judiciar trebuie aplicate garanțiile prevăzute pentru procedura soluționării cererii de revocare formulate de inculpat, nu există nici un temei pentru a se considera obligatorie doar respectarea dreptului la apărare prin avocat, cu excluderea respectării dreptului la apărare în proprie persoană, prin ascultarea distinctă, pe măsura preventivă, a inculpatului, în mod obligatoriu. Or, o atare garanție nu este prevăzută de legiuitor nici în cazul verificării procedurii legalității și temeiniciei arestării preventive. În concluzie, procedura prevăzută pentru soluționarea cererii de revocare a măsurilor preventive este conceptual distinctă față de cea de verificare a legalității și temeiniciei măsurii preventive.

- un alt argument care relevă perspectiva de ansamblu a legiuitorului cu privire la procedura verificării legalității și temeiniciei măsurii preventive este dată de similitudinea procedurii luării, respectiv a prelungirii în cursul urmăririi penale și în faza de judecată. Astfel la momentul luării măsurii controlului judiciar, atât procurorul, cât și instanța, trebuie să procedeze la ascultarea inculpatului, în prezența unui apărător, asistența juridică fiind obligatorie. Ulterior, legiuitorul nu prevede asistența juridică obligatorie a inculpatului nici pentru procedura prelungirii măsurii preventive a controlului judiciar de către procuror, nici pentru procedura menținerii măsurii preventive a controlului judiciar de către instanță instanța; în condițiile în care s-ar aprecia că se impune asistența juridică obligatorie a inculpatului, apreciindu-se că la momentul verificării măsurii preventive trebuie respectate aceleași garanții procesuale ca și la momentul luării măsurii preventive, același raționament trebuie aplicat și în cursul urmăririi penale. Or, în prezent, în cursul urmăririi penale, nu se acordă asistență juridică obligatorie la momentul prelungirii măsurii controlului judiciar.

- un alt argument este dat de opinia exprimată în doctrină în cadrul comentariului aferent dispozițiilor art. 208 Cod procedură penală. S-a opinat în sensul că la verificarea măsurii preventive a controlului judiciar nu este necesară asistența juridică, decât cazurile prevăzute de art. 90 Cod penal (Claudia Jderu, jud. Tribunalul București, în Codul de procedură penală-comentarii pe articole, coordonator Mihail Udroui, Edit CHBeck, București 2015, pg. 600).

Argumentele soluției:

Asistența juridică a inculpatului nu este obligatorie în situația verificării măsurii preventive a controlului judiciar la camera preliminară sau în cursul judecării dacă obiectul judecării îl constituie o infracțiune a cărei pedeapsă prevăzută de lege este de 5 ani închisoare sau mai mică, întrucât nu este prevăzută de nicio dispoziție legală. Se mențin argumentele din opinia majoritară expusă mai sus.

În materia măsurii preventive a controlului judiciar, asistența juridică este obligatorie la **luarea măsurii** în orice fază procesuală se află cauza și la **soluționarea plângerii inculpatului** împotriva ordonanței procurorului de luare sau de prelungire a măsurii (art. 212 alin. 3, art. 215 ind. 1, art. 213 Cod procedură penală) și în cadrul **cererii inculpatului de revocare a măsurii** (art. 242 alin. 8 Cod procedură penală).

Problema 7

Titlu: Temeiul de drept în baza căruia se dispune confiscarea, în procedura reglementată de art. 549 ind. 1 Cod procedură penală, în următoarele ipoteze:

1. emiterea unei ordonanțe de clasare cu privire la **o infracțiune de contrabandă săvârșită în modalitatea introducerii în țară a țigărilor cu timbru de acciză emis de Republica Moldova;**

2. emiterea unei ordonanțe de clasare cu privire la **o infracțiune de contrabandă săvârșită în modalitatea deținerii/transportului a țigărilor cu timbru de acciză emis de Republica Moldova;**

3. propunerea de confiscare a unui **bun contrafăcut sau a unor bancnote false**

- Materia : drept procesual penal, drept penal
- Subcategoria : proceduri speciale, confiscare
- Obiectul din Ecris:
- Actul normativ incident: Cod penal – art. 112, Cod procedură penală – art. 594 alin. 1, Decizia-cadru nr. 2006/783/JAI – art. 2, Decizia-cadru nr. 2005/212/JAI – art. 1

Rezumatul soluției însușite:

S-a opinat **unanim** în sensul că, pentru prima ipoteză, țigările se confiscă în temeiul art. 112 lit. a Cod penal, pentru ipoteza a doua, confiscarea țigărilor se dispune în temeiul art. 112 lit. f) Cod penal și pentru ipoteza a treia confiscarea bunului contrafăcut sau a bancnotelor false are loc în temeiul art. 112 lit. a Cod penal.

Argumente:

Mai multe argumente exprimate:

1. emiterea unei ordonanțe de clasare cu privire la o infracțiune de contrabandă săvârșită în modalitatea introducerii în țară a țigărilor cu timbru de acciză emis de Republica Moldova.

Într-o primă opinie, s-a arătat că măsura de siguranță a confiscării speciale în situația introducerii în țară a țigărilor cu timbru de acciză emis de Republica Moldova trebuie fundamentată pe dispozițiile art. 112 lit. a C.pen, considerându-se că bunurile sunt produsul infracțiunii, în această manieră fiind introduse în circuitul civil;

Într-o a doua opinie, s-a apreciat că țigările introduse în țară nu pot constitui produsul infracțiunii, acestea existând anterior în materialitatea lor, astfel încât soluția corectă este aceea a confiscării în baza art. 112 lit. b C.pen.

Într-o a treia opinie, s-a apreciat că în cauză se impune confiscarea în baza art. 112 lit. f C.pen.

2. emiterea unei ordonanțe de clasare cu privire la o **infracțiune de contrabandă săvârșită în modalitatea deținerii/transportului a țigărilor cu timbru de acciză** emis de Republica Moldova.

Într-o primă opinie, s-a apreciat că țigările deținute/transportate cunoscând că provin din contrabandă trebuie confiscate în baza art. 112 lit. b) Cod penal, fiind bunuri folosite la săvârșirea infracțiunii.

Într-o a doua opinie, s-a apreciat că țigările constituie însuși obiectul infracțiunii și că nu pot fi asimilate bunurilor folosite la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală. Confiscarea acestora trebuie dispusă în baza art. 112 lit. f) Cod penal, ca și bunuri a căror deținere este interzisă.

3. propunerea de confiscare a unui **bun contrafăcut sau a unor bancnote false**; într-o primă opinie s-a apreciat că măsura de siguranță a confiscării se dispune în considerarea caracterului contrafăcut, fals, al unui bun/unei bancnote și nu prin raportare la infracțiunea pentru care se dispune clasarea. Astfel, indiferent dacă ordonanța de clasare privește infracțiunea de contrafacere, reglementată de art. 90 alin. 1 din Legea nr. 84/1998 republicată sau o altă infracțiune, de exemplu, de înșelăciune, confiscarea sa va dispune în baza art. 112 lit. a) Cod penal adică față de caracterul contrafăcut al bunurilor, care este constatat pe baza probelor administrate în cauză. S-a apreciat că măsura de siguranță nu are un caracter punitiv, nu reprezintă o sancțiune pentru persoana de la care se confiscă, astfel că soluția de netrimitere în judecată dată față de această persoană și infracțiunea pentru care a fost cercetată nu au relevanță, fiind importantă doar constatarea caracterului contrafăcut/fals al bunului/banilor.

Într-o a doua opinie, s-a apreciat că măsura de siguranță a confiscării trebuie raportată la infracțiunea pentru care s-a emis soluția de clasare, pentru că, în definitiv, bunul se confiscă de la persoana față de care s-au făcut cercetările. Pe cale de consecință, confiscarea se va dispune, potrivit opiniilor subsumate acestei orientări, în temeiul art. 112 lit. b) Cod penal, 112 lit. e) Cod penal, 112 lit. f) Cod penal, neconturându-se o opinie majoritară.

Argumentele soluției:

Pentru măsura confiscării țigărilor în temeiul art. 112 lit. a Cod procedură penală se reține că mărfurile sau bunurile care au constituit obiect material al contrabandei vor fi supuse confiscării în baza art. 112 lit. a Cod procedură penală, fiind obținute, rezultate sau produse prin fapta prevăzută de legea penală. Se susține că bunurile introduse în țară, prin contrabandă, deși au preexistat faptei penale, sunt asimilate bunurilor produse prin infracțiune deoarece au căpătat o astfel de stare.

Dispozițiile legale europene, respectiv Decizia-cadru nr. 2006/783/JAI privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce pentru hotărârile de confiscare (transpusă în Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională) și Decizia-cadru nr. 2005/212/JAI privind confiscarea produselor, a instrumentelor și a bunurilor având legătură cu infracțiunea, transpusă în Codul penal, operează cu noțiunile autonome de produse ale infracțiunii și respectiv instrumente ale infracțiunii, care sunt supuse confiscării.

Produsul infracțiunii este definit ca fiind orice avantaj economic obținut din infracțiune. Acest avantaj poate consta în bunuri de orice natură, astfel cum sunt definite: ”bun” înseamnă un bun de orice natură, corporal sau incorporal, mobil sau imobil, precum și actele juridice sau documentele care atestă un titlu sau un drept asupra unui astfel de bun.

Instrument înseamnă orice obiect utilizat sau destinat a fi utilizat, în orice mod, în tot sau în parte, pentru săvârșirea uneia sau mai multor infracțiuni.

Bunurile supuse confiscării speciale, prev. la art. 112 lit. a și e Cod penal se circumscriu conceptului de produse ale infracțiunii.

Cazul de confiscare specială prev. de art. 112 lit. e) Cod penal are în vedere situația particulară a recuperării prejudiciului cauzat persoanei vătămate. În consecință, mărfurile de contrabandă, care intră în noțiunea de produse ale infracțiunii, vor fi confiscate în temeiul art. 112 lit. a Cod procedură penală.

Noul Cod penal, în art. 112 lit. f), prevede că sunt suspuse confiscării bunurile a căror deținere este **interzisă de legea penală**, spre deosebire de art. 118 lit. f) Cod penal anterior care prevedea confiscarea bunurilor a căror deținere este **interzisă de lege**.

Plecând de la scopul măsurilor de siguranță și reglementarea prev. de art. 112 lit. f) Cod penal, se apreciază că, în cazul acestei categorii de bunuri, starea de pericol pentru societate este prezumată de legiuitor prin faptul incriminării deținerii lor, așa încât devin incidente dispozițiile art. 112 lit. f) în cazul săvârșirii infracțiunii asimilate infracțiunii de contrabandă/respectiv clasarea pentru comiterea unei astfel de infracțiuni.

Pentru ipoteza a treia, față de caracterul contrafăcut sau fals al bunurilor, confiscarea se dispune în temeiul art. 112 lit. a Cod penal, indiferent de infracțiunea pentru care se dispune clasarea.

Problema 8

Titlu: Aplicarea principiului non reformatio in pejus în situația în care apelul este formulat doar de partea civilă, iar pe parcursul judecării căii de atac este declarat neconstituțional articolul de lege care incriminează fapta săvârșită de inculpat

- Materia : drept procesual penal, cod penal
- Subcategoria : apel penal
- Obiectul din Ecris: apel, evaziune fiscală
- Actul normativ incident: art. 6 Legea 241/2005, art. 418 Cod procedură penală, art. 1 Cod penal

Ipoteză:

Se are în vedere situația în care, în primă instanță, s-a dispus condamnarea inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de [art. 6](#) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, în cauză fiind constituită parte civilă ANAF, prin Direcția Regională a Finanțelor Publice, iar, în calea de atac a apelului, formulat doar de partea civilă, a intervenit Decizia Curții Constituționale cu nr. 363/2015 referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.

Rezumatul soluției însușite:

Opinia **majoritară** a participanților a fost în sensul că lăsarea nesoluționată a laturii civile ca urmare a achitării inculpatului nu încalcă principiul neagravării situației părții civile în propria cale de atac, partea civilă putând urma calea acțiunii civile la instanța civilă, fiind prioritar principiul legalității incriminării.

Argumente:

Într-o primă opinie, s-a susținut că principiul legalității incriminării și a pedepselor primează față de principiul non reformation in pejus, impunându-se în calea de atac a părții civile a se dispune admiterea apelului și achitarea inculpatului în temeiul disp. art. 16 alin. 1, lit. b) teza I din Codul de procedură penală, fiind invocată, în acest sens, doctrina juridică, respectiv opinia profesorului Grigore Theodoru potrivit căreia *„aplicarea legii penale nu este atributul persoanei vătămate, ci al instanței de judecată, astfel că nu se vatămă nici un interes legitim al persoanei vătămate, dacă soluția data de instanța de recurs, în recursul acesteia, este în favoarea*

inculpatului, cum ar fi achitarea, încetarea procesului penal ori micșorarea sancțiunii penale”- Teoria și practica recursului penal, ediția 2007.

Un alt argument prezentat în adoptarea soluției de admiterea a apelului părții civile și de pronunțare a achitării inculpatului este acela că părții civile nu i se creează o situație mai grea în propria cale de atac, în condițiile în care, potrivit disp. art. 25 alin. 5 din Codul de procedură penală, se va dispune lăsarea ca nesoluționată a laturii civile, iar aceasta are posibilitatea să introducă acțiune la instanța civilă.

Într-o a doua opinie, minoritară, s-a susținut că, în această situație, este aplicabil principiul non reformation in pejus, reglementat de disp. art. 418 din Codul de procedură penală, principiu care se aplică prioritar, iar aspectele ce țin de legalitatea incriminării ori a pedepsei pot fi reformate în căile extraordinare de atac. S-a avut în vedere și faptul că, dacă s-ar primi opinia că instanța sesizată cu calea de atac ar putea agrava situația celui care a exercitat-o, s-ar ajunge la îngrădirea dreptului la apărare a părții, drept care cuprinde și libertatea acestuia de a folosi căile de atac prevăzute de lege, fără a avea temerea înrăutățirii situației.

S-a argumentat și faptul că doctrina juridică este unitară în a considera că, în apelul declarat numai de partea civilă, instanța de apel nu poate agrava situația acesteia, în sensul că nu poate: să respingă acțiunea civilă, dacă a fost admisă prin hotărârea atacată, să micșoreze cuantumul despăgubirilor, și nici a cheltuielilor judiciare care i-au fost acordate, să înlăture solidaritatea inculpaților la plata despăgubirilor civile, ori, în cazul în care vizează și latura penală, să schimbe temeiul achitării dintr-o dispoziție legală care permite părții civile să obțină despăgubiri într-o prevedere a legii care îi încheie această posibilitate (a se vedea Georgiana Tudor, Noul Cod de procedură penală comentat, București, 2014; V. Papadopol și C. Turianu, Apelul penal, 1994, Grigore Theodoru, Teoria și practica recursului penal, 2007, Mihail Udrioiu, Sinteze și Grile, 2014).

Argumentele soluției:

Principiul legalității incriminării și a pedepselor primează față de principiul non reformation in pejus, impunându-se în calea de atac a părții civile a se dispune admiterea apelului și achitarea inculpatului în temeiul disp. art. 16 alin. 1, lit. b) teza I din Codul de procedură penală.

Părții civile nu i se creează o situație mai grea în propria cale de atac, în condițiile în care, potrivit disp. art. 25 alin. 5 din Codul de procedură penală, se va dispune lăsarea ca nesoluționată a laturii civile, iar aceasta are posibilitatea să introducă acțiune la instanța civilă.

Problema 9

Titlu: Modul de aplicare a prevederilor art. 346 alin. 7 Cod procedură penală, în ipoteza în care judecătorul de cameră preliminară care a dispus începerea judecății este înlocuitor al titularului completului căruia i-a fost repartizată cauza. Judecătorul competent să exercite funcția de judecată

- Materia : drept procesual penal
- Subcategoria : respectarea principiului continuității completului de cameră preliminară care a dispus începerea judecării și a completului care exercită funcția de judecată
- Obiectul din Ecris: măsuri și excepții dispuse de judecătorul de cameră preliminară (fond, contestație)
- Actul normativ incident: Cod procedură penală, art. 346

Rezumatul soluției însușite:

Judecătorul care exercită funcția de judecată în cauză este judecătorul de cameră preliminară care a dispus începerea judecării conform art. 346 alin. 7 Cod procedură penală, indiferent că acesta este titularul completului inițial investit sau judecătorul de cameră preliminară care a preluat cauza prin înlocuire (**adoptată cu unanimitate**).

Argumente:

Mai multe argumente exprimate:

Opinia unanımă a judecătorilor secției penale a *Judecătoriei Vaslui, Judecătorii Iași, Judecătorii Pașcani, Judecătorii Hârlău, Judecătorii Răducăneni, Tribunalul Vaslui* este în sensul că, în ipoteza prezentată, judecătorul de cameră preliminară competent să exercite funcția de judecată este judecătorul titular al completului de judecată (revenit în activitate) căruia i-a fost repartizată cauza, inițial. Opinia este susținută de practica judiciară anexată.

Opinia judecătorilor secției penale a *Tribunalului Iași* este în sensul că, în situația în care începerea judecării s-ar dispune de un înlocuitor, funcția de judecată este exercitată în continuare de judecătorul (înlocuitor) care a dispus începerea judecării.

Opinia unanımă a judecătorilor secției penale din cadrul *Curții de Apel Iași* este în sensul că judecătorul care exercită funcția de judecată în cauză este judecătorul de cameră preliminară care a dispus începerea judecării conform art. 346 alin. 7 Cod procedură penală, text care este foarte clar, indiferent că acesta este titularul completului inițial investit sau judecătorul de cameră preliminară care a preluat cauza prin înlocuire.

Nu există un temei legal în baza căruia judecătorul de cameră preliminară, inițial investit cu soluționarea cauzei în cameră preliminară, să reia cauza și să exercite funcția de judecată, aceasta fiind exercitată exclusiv de judecătorul de cameră preliminară care a dispus începerea judecării.

Argumentele soluției:

Judecătorul care exercită funcția de judecată în cauză este judecătorul de cameră preliminară care a dispus începerea judecării, conform art. 346 alin. 7 Cod procedură

penală, text care este foarte clar, indiferent că acesta este titularul completului inițial investit sau judecătorul de cameră preliminară care a preluat cauza prin înlocuire.

Nu există un temei legal în baza căruia judecătorul de cameră preliminară, inițial investit cu soluționarea cauzei în cameră preliminară, să reia cauza și să exercite funcția de judecată, aceasta fiind exercitată exclusiv de judecătorul de cameră preliminară care a dispus începerea judecății.

Problema 10 (susținută oral)

Titlu: Momentul de la care curge termenul de declarare a căii de atac a contestației împotriva încheierilor pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți/judecătorul de cameră preliminară. Întocmirea minutei la finalizarea procedurii de cameră preliminară.

- Materia : drept procesual penal
- Subcategoria : contestație măsuri preventive
- Obiectul din Ecris: contestație, măsuri preventive, măsuri și excepții dispuse de judecătorul de cameră preliminară,
- Actul normativ incident: Cod procedură penală, art. 204, 346, 347

Rezumatul soluției însușite:

Opinia majoritară a participanților este în sensul că, termenul pentru formularea contestației curge de la comunicarea minutei (dispozitivul încheierii judecătorului de drepturi și libertăți/judecătorului de cameră preliminară prin care se pronunță asupra măsurilor preventive sau cu privire la finalizarea camerei preliminare); în opinia unanimă la finalizarea camerei preliminare se întocmește minută.

Argumente:

Într-o primă opinie, majoritară, practica existentă în materia comunicării încheierilor pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți și de judecătorul de cameră preliminară evidențiază două modalități de lucru.

Astfel, în mod practic, majoritar, se comunică minuta și, ulterior, încheierea motivată. În situația în care încheierea este redactată în ziua pronunțării, practica unor instanțe este de a comunica doar încheierea motivată.

Termenul pentru declararea căii de atac începe să curgă de la momentul comunicării minutei și nu ulterior la momentul comunicării încheierii în extenso, data comunicării dispozitivului fiind data la care partea ia cunoștință despre soluție; acestea sunt reguli generale aplicabile în orice procedură judiciară cu privire de la care curge termenul pentru calea de atac.

Utilizarea sintagmei „încheiere motivată”, în cuprinsul art. 203 alin. 5 și 6 Cod procedură penală, precum și în art. 346 alin. 1 Cod procedură penală are ca scop precizarea expresă a legiuitorului în sensul necesității argumentării soluțiilor dispuse prin acest tip de încheieri, în mod distinct față de încheierile de amânare a cauzei, ele reprezentând în fapt hotărâri prin care se dispune asupra unor drepturi sau libertăți sau cu privire la finalizarea unei etape a procesului penal.

Această interpretare se regăsește și în materia termenului pentru căile de atac ce pot fi declarate față de hotărârile pe fond, respectiv art. 407 și art. 410 Cod procedură penală.

Ori, dacă legiuitorul în domeniul hotărârii pe fond a stabilit curgerea termenului pentru calea de atac de la momentul comunicării minutei, în mod similar, această interpretare este cea acceptată și în materia încheierilor pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți sau de judecătorul de cameră preliminară unde întocmirea minutei este obligatorie, în acord cu art. 400 alin. 2 Cod procedură penală.

În considerarea celor de mai sus, având în vedere și faptul că camera preliminară reprezintă o etapă a procesului penal, se impune întocmirea minutei pentru finalizarea acestei etape.

Într-o a doua opinie, minoritară, termenul pentru declararea căii de atac curge de la comunicarea încheierii motivate.

În susținerea acestui punct de vedere s-a arătat că dispozițiile legale în materie prevăd că se comunică încheierea motivată și nu prevăd obligativitatea întocmirii minutei când judecătorul se pronunță prin încheiere asupra procedurii de cameră preliminară.

Argumentele soluției:

Utilizarea sintagmei „încheiere motivată”, în cuprinsul art. 203 alin. 5 și 6 Cod procedură penală, precum și în art. 346 alin. 1 Cod procedură penală are ca scop precizarea expresă a legiuitorului în sensul necesității argumentării soluțiilor dispuse prin acest tip de încheieri, în mod distinct față de încheierile de amânare a cauzei, ele reprezentând în fapt hotărâri prin care se dispune asupra unor drepturi sau libertăți sau cu privire la finalizarea unei etape a procesului penal.

Ori, dacă legiuitorul în domeniul hotărârii pe fond a stabilit curgerea termenului pentru calea de atac de la momentul comunicării minutei, în mod similar, această interpretare este cea acceptată și în materia încheierilor pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți sau de judecătorul de cameră preliminară unde întocmirea minutei este obligatorie, în acord cu art. 400 alin. 2 Cod procedură penală.

În considerarea celor de mai sus, având în vedere și faptul că camera preliminară reprezintă o etapă a procesului penal, se impune întocmirea minutei pentru finalizarea acestei etape.

Președinte Secția penală și pentru cauze cu minori,
Judecător